

силовому впливі на м'язи опорно-рухового апарату, уражені хворобою. Обов'язком пацієнта, котрий використовує дані методики, є активне подолання болю. Передбачається, що таким чином формується новий поведінковий стереотип, властивий здоровій людині, яка не боїться і не залежить від проявів хвороби [3,4].

Основні висновки. Аналіз науково-методичної літератури дозволив нам визначити, що кінезотерапія є однією з форм лікувальної фізичної культури людини, коли, виконуючи активні і пасивні рухи, певні вправи лікувальної гімнастики, досягається конкретний терапевтичний результат. Кінезотерапія являє собою науково-прикладну діяльність, в якій поєднуються знання медицини, педагогіки, анатомії, фізіології, біохімії, біомеханіки і та ін. наук про людину з метою лікування, поліпшення і підтримки її в здоровому стані, профілактики від рецидивів хвороби та сприяє психофізичному комфорту особистості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бубновский С.М. Практическое пособие по кинезотерапии. – М., 1998. – Режим доступу – <http://fly-massage.narod.ru/lfk/1/1.html>
2. Бобков Г.А. Термопроцедуры и кинезитерапия: Материалы научно-практической конференции. – Профилактика и лечение заболеваний костно-мышечной системы человека по методу Бубновского С.М.. – М.: Астрей-центр, 2008. – 116 с.
3. Бубновский С.М. Теория и методика кинезитерапии методическое пособие / / под редакцией к.м.н. Бубновского С.М.. – М., 1998. – 56 с.
4. Бубновская, Лукъянычев «Адаптивная физкультура с основами кинезитерапии». – М.: Астрей-центр, 2008. – 96 с.
5. Лечение движением (кинезитерапия) в домашних условиях и в лечебном учреждении при болях в опорно-двигательной системе / П.Л. Жарков, Э.Г. Мартыросов, А.П. Жарков; Под общ. ред. П.Л. Жаркова. – М.: Элит, 2002. – 160 с.
6. Пирогова Л.А., Улащик В.С. Кинезотерапия и массаж в системе медицинской реабилитации: Учебное пособие. – Гродно: ГрГМУ, 2004. – 242 с.

Валерія Барабаш,

студентка 1 курсу

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Наук. керівник: **В. В. Гнатюк**, к. біол. н., доцент (БДПУ)

РІЗНОМАНІТНІСТЬ МОЛЮСКІВ АЗОВСЬКОГО МОРЯ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ У ЕКОСИСТЕМАХ

Актуальність. Природні екосистеми Азовського моря, де мешкають молюски, відіграють важливу роль в екологічному балансі навколишнього середовища. Молюски мають досить велике значення в трофічному ланцюзі живлення риб, птахів, деяких водних ссавців, паразитів тощо. Тобто молюски відіграють важливу роль у кругообігу речовин, вони підтримують

рівновагу екосистем Азовського моря.

Ступінь досліджуваності проблеми. Відомо, що до середини ХХ сторіччя було опубліковано лише одне фундаментальне дослідження В.П. Воробйова (1949), в якій молюски розглядалися разом із червами та ракоподібними, як одна з головних груп безхребетних Азовського моря. Також відзначилися такі науковці як Голиков та Старобогатов (1972) із науковою працею «Определитель фауны Черного и Азовского морей» та інші вчені тих часів [1, 3].

Так у Міжнародній Червоній книзі МСОП, згідно даних на жовтень 2017 року, наведено близько 7276 видів молюсків, з яких 297 видів вважаються вимерлими, а ще 1984 види знаходяться у категорії підвищеного ризику. В Україні до Червоної книги занесено близько 20 видів молюсків [1, 2].

Мета і методи дослідження. Оцінка різноманітності молюсків та їх значення у природних екосистемах Азовського моря.

Сутність дослідження. На сьогодні відомо, що сучасна фауна молюсків Азовського регіону налічує 88 видів, з яких 64 належать до класу *Gastropoda*, а 24 – до класу *Bivalvia*.

Найбільше видове різноманіття характерне для відкритої частини Азовського моря, яке налічує 74 види, в Утлюкській затоці було виявлено 62 види молюсків, малакофауна Молочного лиману дещо збіднена – 37 видів. Лише 20 видів молюсків виявлені в Таганрозькій затоці, що є наслідком низької солоності вод [3].

За останніми даними Міжнародного союзу охорони природи, найбільшої небезпеки завдають скиди рідких відходів сільського господарства, комунального сектору та деревообробної промисловості. Також впливає модифікація природних водойм під потреби людини, створюючи дамби, водосховища та відведення води.

Таким чином, наведені антропогенні чинники пришвидшують вимирання молюсків, скорочуючи їх чисельність, порівняно з природними факторами.

Зникаючим видам молюсків притаманні певні спільні риси: пізні статеве дозрівання, порівняно велика тривалість життя, низька плодючість, обмежений ареал та специфічне середовище існування.

Хоча деякі м'якуни завдяки людині значно розширили межі свого природного поширення: велетенський африканський равлик *Achatina fulica*, хижий *Euglandina rosea*, прісноводний двостулковий молюск *Corbicula fluminea* та інші. Маючи надзвичайну плодючість та здатність пристосовуватися до різних умов, вони швидко захоплюють вільні екологічні ніші, тобто їх виявляють в найрізноманітніших місцях існування.

Основні висновки. Отже, багато видів молюсків є важливим джерелом харчування як для людини так і для тварин, а також джерелом цінних матеріалів, таких як перламутру, перлів, пурпуру з яких виготовляють коштовні прикраси та інші предмети. Також деякі м'якуни є сільськогосподарськими шкідниками, а інші можуть безпосередньо загрожувати здоров'ю та життю людини. Водночас багато видів м'якунів, переважно наземних та прісноводних, опинилися перед загрозою вимирання через діяльність людини та перебувають під охороною.

Таким чином фауна Азовського моря відзначається відносною бідністю видового складу молюсків, порівняно із світовим рівнем, що становить близько 350 видів і винятково великим кількісним приростом, за яким Азовське море перевищує майже усі морські водойми світу. Вважається, що найрозвиненішим у морі є фітопланктон та бентос. Серед біомаси бентосу молюски займають домінантне положення, адже скелетні залишки представлені карбонатом кальцію та мають значну питому вагу у формуванні сучасного донного осаду з подальшим виносом їх вздовж узбережжя Азовського моря.

ЛІТЕРАТУРА

1. Балашов И. Охрана наземных моллюсков Украины. — Киев : Институт зоологии НАН Украины, 2016. — 272 с.
2. Визначник наземних молюсків України / Н. В. Гураль-Сверлова, Р. І. Гураль ; відп. ред. д-р біологічних наук О. С. Климишин. — Львів : [б. в.], 2012. — 216 с.
3. Моллюски Азовского моря : монографія / В. В. Анистатенко, И. А. Халиман, О. Ю. Анистатенко. — К. : Наукова думка, 2011. — 172 с.

Христина Богачова,

студентка 2 курсу

факультету фізичного виховання

Наук. керівник: **С.І. Книш**, к.пед.н., доцент (БДПУ)

МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВІДНОВЛЕННЯ У ФІЗИЧНІЙ КУЛЬТУРІ

Актуальність. Медицина і знання про медико-біологічну реабілітацію людини, як складову медицини буде постійно розвиватися і доповнюватися. Ця наука вічна і чітко пов'язана з еволюцією. З появою нових захворювань, з'являються і нові способи боротьби з ними, за допомогою нових засобів. Різновиди, види і важливість основ медико-біологічної реабілітації досить широка тема, однак необхідно приділити увагу, через важливість реабілітації до становлення людського організму, як однієї з найскладніших систем.

Мета статті – теоретичне обґрунтування понять та засобів відновлення у фізичній реабілітації спортсменів та дослідження переваг основної доли засобів реабілітації, виходячи з поширеності та популярності .

Сутність дослідження. У світі сучасних наукових уявлень здоров'я як соціальне явище, яке має біологічну основу, є складною багатофакторною проблемою і визначається комплексом різних за своїм характером чинників, надзвичайно складно переплетених. [1]

Нині медицина має багатий досвід боротьби з хворобами, але немає такого досвіду стосовно зміцнення здоров'я здорових. За допомогою медико-біологічних засобів відновлення поліпшується адаптація до навчальних, тренувальних і змагальних навантажень, підвищується працездатність, прискорюються процеси відновлення витрачених